

Nota van toelichting

Algemeen deel van de nota van toelichting

1. Inleiding

Met deze wijziging van het Besluit openbaarmaking toezicht- en uitvoeringsgegevens Gezondheidswet en Jeugdwet wordt geregeld dat meerdere Standaard Bedrijfsindeling codes (hierna: SBI-codes) aan de bijlage van het besluit worden toegevoegd waardoor de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (hierna: NVWA) in staat wordt gesteld de toezicht- en inspectiegegevens binnen deze bedrijfscategorieën openbaar te maken.

2. Hoofdpijnen

2.1 Aanleiding

Artikel 44, eerste lid, van de Gezondheidswet en artikel 9.7, eerste lid, van de Jeugdwet bieden een specifieke grondslag voor het actief openbaar maken van toezicht- en uitvoeringsgegevens. Met de openbaarmaking van die gegevens wordt beoogd de naleving van regelgeving te bevorderen, het publiek inzicht te geven in de wijze waarop het toezicht en de uitvoering worden verricht en wat de resultaten van die verrichtingen zijn. Het gaat om gegevens van de NVWA, de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie Justitie en Veiligheid (IJenV), voor zover het haar taken op het gebied van de Jeugdwet betreft.

Volgens de Gezondheidswet en de Jeugdwet geldt er een verplichting tot openbaarmaking van informatie voor zover deze informatie bij algemene maatregel van bestuur is aangewezen. Dit is het Besluit openbaarmaking toezicht- en uitvoeringsgegevens Gezondheidswet en Jeugdwet. Het belangrijkste onderdeel van dit besluit is de bijlage.

De bijlage is onderverdeeld in drie onderdelen: onderdeel I gaat over de NVWA, onderdeel II over de IGJ en onderdeel III over de IGJ en de IJenV. Per onderdeel, en dus per inspectiedienst, zijn het toezichtsdomein en de regelgeving aanwezen waarbinnen informatie openbaar wordt gemaakt. Voor ieder toezichtsdomein wordt aangewezen welke informatie openbaar wordt gemaakt, de wijze van openbaarmaking en eventuele uitzonderingen. Om de informatie openbaar te maken moeten binnen de inspectiediensten toegespitste werkwijzen en modellen worden ontwikkeld. Omdat deze ontwikkelingen tijd kosten, is bij de totstandkoming van de wijziging van de Gezondheidswet en de Jeugdwet die ten grondslag ligt aan de actieve openbaarmaking, daarom afgesproken dat de bijlage in tranches wordt uitgebreid.

Onderdeel I van de bijlage gaat zoals zojuist is aangegeven over de actieve openbaarmaking van de gegevens door de NVWA. Dit onderdeel wordt met dit besluit uitgebreid. Onderdeel I is opgedeeld in het toezichtsdomein Voedselveiligheid en het toezichtsdomein Productveiligheid. Het toezichtsdomein Voedselveiligheid is weer onderverdeeld in het traject Visafslagen en het traject Horeca. Binnen het traject Horeca werkt de NVWA met SBI-codes. SBI staat voor Standaard Bedrijfsindeling. Dit is een indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ieder bedrijf dat zich inschrijft in het Handelsregister krijgt één of meer SBI-codes. SBI-codes bestaan uit 4 of 5 cijfers en laten zien wat de activiteit van een bedrijf is. Zo staat de SBI-code 56.10.1 voor restaurants en code 55.10.1 voor hotel-restaurants.

Om het toezichttraject te kunnen uitbreiden met SBI-codes, moeten de ICT-systemen van de NVWA hierop worden aangepast. Hier bleek veel tijd mee gemoeid te zijn, waardoor al eerder is besloten dat de actieve openbaarmaking van toezicht- en uitvoeringsgegevens door de NVWA niet mee zou lopen met de tweede tranche van het Besluit openbaarmaking.¹ De NVWA heeft aangegeven nu klaar te zijn voor een uitbreiding van de actieve openbaarmaking met een tiental SBI-codes in het traject Horeca, Ambacht, Retail en Instellingen. De in dit besluit opgenomen tabel bevat in totaal 123 SBI-codes. De openbaarmaking zal stapsgewijs worden uitgebreid door onderdelen van de tabel op latere momenten in werking te laten treden.

Door de toevoeging van deze SBI-codes zien de toezicht- en uitvoeringsgegevens niet langer alleen op horecabedrijven (hotel, restaurant, café), maar ook op andere categorieën

¹ Besluit openbaarmaking toezicht- en uitvoeringsgegevens Gezondheidswet en Jeugdwet, Stb. 2022, 456.

ondernemingen. Daarom wordt de naam van het traject Horeca gewijzigd in het traject Horeca, Ambacht, Retail en Instellingen. Met dit wijzigingsbesluit worden deze zaken geregeld.

2.2 Uitbreiding traject Horeca, Ambacht, Retail en Instellingen

Om er zorg voor te dragen dat de trajecten voldoende zijn uitgewerkt en ook operationeel ondersteund zijn om zorgvuldige openbaarmaking te garanderen, is er voor gekozen de openbaarmaking van inspectiegegevens gefaseerd uit te breiden en niet de openbaarmaking van alle nu in de tabel opgenomen 123 SBI-codes direct in werking te laten treden. Zoals aangegeven in paragraaf 2.1, is de NVWA klaar voor een uitbreiding van een tiental SBI-codes binnen het traject Horeca, Ambacht, Retail en Instellingen. Daarom treden de regelnummers 5 tot en met 14 van de tabel uit artikel I van dit wijzigingsbesluit vanaf 1 juli 2024 in werking.

De NVWA werkt eraan het systeem ook gereed te maken voor de overige 109 SBI-codes, maar dit vergt enige tijd – en zal stapsgewijs worden aangepakt. In dit wijzigingsbesluit is er daarom voor gekozen om te werken met een tabel bestaande uit verschillende blokken met regelnummers zodat per regelnummer kan worden bepaald wanneer die in werking treedt. Daarbij zijn de blokken met regelnummers als volgt:

- Regelnummers 1 tot en met 4
- Regelnummers 5 tot en met 14
- Regelnummers 15 tot en met 29
- Regelnummers 30 tot en met 47
- Regelnummers 48 tot en met 70
- Regelnummers 71 tot en met 97
- Regelnummers 98 tot en met 123

Door te werken met verschillende blokken met regelnummers in een tabel, wordt wel al zichtbaar welke SBI-codes op een gegeven moment zullen volgen waardoor ook de inspectiegegevens van die ondernemingen openbaar worden. Zodra de NVWA de daarvoor noodzakelijke voorbereiding heeft voltooid, zal dus een volgend blok met regelnummers van de tabel in werking treden. Daarbij kan het voorkomen dat van de volgorde van regelnummers wordt afgeweken en dat bijvoorbeeld regelnummers 30 tot en met 47 later in werking treden dan regelnummers 48 tot en met 70. Hierbij zal leidend zijn binnen welke bedrijfscategorieën de NVWA de meeste inspecties uitvoert.

Met de inwerkingtreding van de regelnummers 5 tot en met 14 bestaande uit 10 SBI-codes, zal de NVWA naast inspectiegegevens met betrekking tot horecabedrijven (regelnummers 1 tot en met 4) die zij reeds al actief openbaar maakt, voortaan ook inspectiegegevens met betrekking tot bepaalde ambachtelijke bedrijven en retail bedrijven actief openbaar maken. Dit gaat onder andere om supermarkten, bakkers en slaggers. Het betreft bedrijfscategorieën waarbij de NVWA binnen het Toezichtsdomein traject Horeca relatief veel inspecties uitvoert. Dat is ook de reden waarom is gekozen om deze 10 SBI-codes vanaf 1 juli 2024 in werking te laten treden. De brancheorganisaties zijn reeds geïnformeerd over deze uitbreiding van de actieve openbaarmaking van inspectiegegevens op grond van de Gezondheidswet.

3. Verhouding tot nationale regelgeving

Ook de Wet open overheid (hierna: Woo) regelt de openbaarmaking van overheidsbesluiten. Blijkens de toelichting van de Woo is deze wet van toepassing tenzij een bij bijzondere wet vastgelegd apart regime van toepassing is.² Binnen het regime van de Woo wordt een onderscheid gemaakt tussen actieve en passieve openbaarmaking. Actieve openbaarmaking is het door de overheid uit eigen beweging – zonder dat daarom wordt gevraagd – openbaar maken van informatie. Passieve openbaarmaking is het door de overheid op verzoek van burgers en bedrijven openbaar maken van informatie. Indien een bepaling in de bijlage bij artikel 8.8 van de Woo is opgenomen heeft dat als gevolg dat de Woo zowel voor de actieve als passieve openbaarmaking zijn uitgezonderd. Voor openbaarmaking door de NVWA geldt dat voor passieve openbaarmaking de Woo van toepassing is en dat actieve openbaarmaking op grond van dit besluit valt onder de uitzondering van artikel 3.3, tweede lid, onderdeel k, onder 6° de Woo.³

4. Caribisch Nederland

² Wet open overheid, Kamerstuk 35 112, nr. 3, pagina 7.

³ Wet open overheid, Stb, 2021, 500. Het genoemde artikelonderdeel is nog niet in werking getreden.

In artikel 38, eerste lid, van de Gezondheidswet is voorzien in de mogelijkheid om bij algemene maatregel van bestuur af te zien van de openbaarmaking van de informatie als het gaat om toezicht door de NVWA op de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba. Van die mogelijkheid is gebruik gemaakt met als gevolg dat de NVWA momenteel geen toezicht uitoefent op die openbare lichamen. Zodoende is dit besluit ook niet van toepassing in Caribisch Nederland.

5. Regeldruk

Gevolgen voor het bedrijfsleven bedraagt 0,0020 miljoen euro per jaar. Als gevolg van deze wijziging zal de NVWA ongeveer 5000 aanvullende inspecties openbaar maken voor retail, ambacht en instellingen. Ook nu biedt de NVWA al de gelegenheid te reageren op een openbaarmaking. In minder dan 6% van de gevallen wordt daar nu gebruik van gemaakt. Op basis daarvan lijkt een inschatting van circa 300 extra reacties per jaar reëel. De tijd om een reactie van vijftig woorden te schrijven duurt naar verwachting gemiddeld tien minuten. Uitgaande van een uurtarief van € 40,- bedragen de lasten per reactie $10/60 \times € 40,- = € 6,70$. De lasten als gevolg van dit besluit per jaar kunnen dan begroot worden op $300 \times € 6,70 = € 2.010,-$.

Geen gevolgen voor de burger.

6. Advies en consultatie

PM

7. Overgangsrecht en inwerkingtreding

Overgangsrecht is niet noodzakelijk.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

De naam van het Toezichttraject Horeca wordt in het eerste lid van onderdeel I, paragraaf a.2, van de bijlage, gewijzigd naar Toezichttraject 'Traject Horeca, Ambacht, Retail en Instellingen'. Door de toevoeging van 123 SBI-codes aan de tabel in het derde lid van onderdeel I, paragraaf a.2, van de bijlage ziet het toezicht van de NVWA namelijk niet langer alleen op Horecabedrijven, maar ook op andere bedrijfscategorieën die niet als horeca gedefinieerd kunnen worden. Zo vallen er nu ook ambachtelijke bedrijven of retail bedrijven onder. Daarom is voor een andere benaming gekozen.

Met deze wijzigingsregeling wordt het derde lid van onderdeel I, paragraaf a.2 van de bijlage anders ingericht dan op dit moment het geval is. Er zal voortaan worden gewerkt met een tabel waarin verschillende SBI-codes zijn opgenomen. SBI staat voor Standaard Bedrijfsindeling. Dit is een indeling van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Ieder bedrijf dat zich inschrijft in het Handelsregister krijgt één of meer SBI-codes. Binnen het traject Horeca werkt de NVWA met SBI-codes.

De tabel bestaat uit verschillende blokken van regelnummers. De regelnummers 1 tot en met 4 van de tabel ziet op SBI-codes die horen bij horecabedrijven waarvan de NVWA reeds inspectiegegevens openbaar maakt. Dit onderdeel hoeft dus niet opnieuw in werking te treden.

Het blok met regelnummers 5 tot en met 14 van de tabel ziet op SBI-codes die horen bij ambachtelijke bedrijven en retail bedrijven. Vanaf 1 juli 2024 zal de NVWA ook van die bedrijfscategorieën de inspectiegegevens actief openbaar maken.

De openbaarmaking zal stapsgewijs worden uitgebreid door regelnummers van de tabel op latere moment in werking te laten treden. Daarom zijn in de tabel nog vijf andere blokken met regelnummers 15 tot en met 123 opgenomen waarin de SBI-codes van verschillende bedrijfscategorieën staan. Wanneer de NVWA de noodzakelijke voorbereiding heeft getroffen en de trajecten voldoende zijn uitgewerkt en ook operationeel ondersteund zijn om zorgvuldige openbaarmaking te garanderen, kan een volgend blok of blokken met regelnummers in werking treden.

Artikel II

Deze wijzigingsregeling treedt voor artikel I, met uitzondering van regelnummers 15 tot en met 123 van de tabel, en artikel II in werking op 1 juli 2024. Vanaf dat moment maakt de NVWA de toezichts- en inspectiegegevens betreffende de 10 SBI-codes (met regelnummers 5 tot en met 14) openbaar.

Voor artikel I, regelnummers 15 tot en met 123 van de tabel, treedt deze wijzigingsregeling in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.